

Avizul Comitetului Economic și Social European privind Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Planul de acțiune al UE împotriva introducerii ilegale de migranți (2015-2020)

[COM(2015) 285 final]

(2016/C 071/12)

Raportor: doamna Brenda KING

La 6 iulie 2015, în conformitate cu articolul 304 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Comisia Europeană a hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la:

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Planul de acțiune al UE împotriva introducerii ilegale de migranți (2015-2020)

[OM(2015) 285 final].

Secțiunea pentru relații externe, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 12 noiembrie 2015.

În cea de-a 512-a sesiune plenară, care a avut loc la 9 și 10 decembrie 2015 (ședința din 10 decembrie), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 176 de voturi pentru, 3 voturi împotriva și 5 abțineri.

1. Concluzii și recomandări

1.1. Comitetul Economic și Social European (CESE) salută obiectivele declarate ale planului de acțiune al UE împotriva introducerii ilegale de migranți ⁽¹⁾ privind acțiunile de „combatere și prevenire a introducerii ilegale de migranți, asigurând în același timp protecția drepturilor omului în cazul migranților” și „abordarea cauzelor profunde ale migrației neregulamentare”. CESE reamintește că refugiații beneficiază de un statut special acordat în temeiul Convenției Organizației Națiunilor Unite din 1951 privind statutul refugiaților.

1.2. CESE sprijină eforturile planului de acțiune de a demonta rețelele de criminalitate organizată prin serviciile de informații și anchete financiare, pentru a pune capăt activităților de spălare de bani și a confisca bunurile dobândite prin activități ilegale; totuși, recomandă insistent ca planul să adopte o abordare mai echilibrată și mai cuprinzătoare, care să detalieze modul în care UE va proteja și ajuta victimele practicilor de introducere ilegală de migranți.

1.3. Pornind de la afirmația din comunicarea Comisiei Europene, cum că „rețelele de persoane care introduc ilegal migranți pot fi slăbite dacă se reduce numărul persoanelor care le solicită serviciile”, CESE atrage atenția asupra declarației Biroului ONU pentru Droguri și Criminalitate, potrivit căreia „în prezent, pentru numeroase persoane din țările sărace sau zonele afectate de conflicte armate și instabilitate politică, este dificil, dacă nu chiar imposibil, să obțină o viză pentru spațiul Schengen. Persoane și grupuri averse de profit s-au folosit de această situație și s-au lansat în afaceri rentabile pentru a răspunde cererilor de trecere a frontierei” ⁽²⁾. Prin urmare, CESE recomandă să se pună în aplicare măsuri de prevenire, ținându-se seama de solicitarea adresată UE de Secretarul General al ONU „de a se avea în vedere dezvoltarea unor căi legale și sigure de intrare în Europa [a refugiaților și migranților], astfel încât aceștia să nu intre pe mâna rețelilor infracționale și să se lanseze în călătorii care le periclitează viața”. Aceste declarații reflectă recomandările formulate în numeroase avize ale CESE privind migrația.

1.4. CESE este de acord că trebuie asigurată punerea în aplicare a principiului solidarității și responsabilității împărțite, pentru a asigura o repartizare mai echilibrată a cererilor de azil între statele membre. Convenția de la Dublin ar trebui adaptată pentru a reflecta acest sistem mai incluziv și pentru a proteja Acordul Schengen.

⁽¹⁾ COM(2015) 285 final.

⁽²⁾ Reprezentanta Biroului ONU pentru Droguri și Criminalitate (UNODC), dna Martina HANKE. Discurs rostit în cursul audierii publice organizate de CESE privind introducerea ilegală de migranți, Bruxelles, 12 octombrie 2015.

1.5. Prin urmare, CESE aprobă declarația președintelui Comisiei, Jean-Claude Juncker, care a avertizat statele membre cu privire la utilizarea crizei migranților în scopul desființării Acordului Schengen ⁽³⁾. CESE solicită Comisiei să urmărească cu atenție aceste evoluții și să asigure revenirea cât mai rapidă la normalitate.

1.6. De asemenea, CESE recomandă consolidarea competențelor Biroului European de Sprijin pentru Azil (European Asylum Support Office – EASO), acordându-se o atenție specială activităților operative de sprijin și echipelor comune de sprijin pentru azil din statele membre care necesită sprijin special sau de urgență. Uniunea trebuie să asigure o utilizare mai armonizată, coerentă, independentă și flexibilă a vizelor umanitare de către statele membre, după cum prevede Codul comunitar de vize.

1.7. CESE salută ultima propunere a Comisiei de a „se ocupa de dimensiunea externă a crizei refugiaților” ⁽⁴⁾, printre altele prin lansarea Fondului fiduciar de urgență pentru Africa. Ultima propunere pare să recunoască faptul că abordarea cauzelor profunde ale migrației depășește sfera afacerilor interne și securității, însă este legată de alte domenii de politică, cum ar fi comerțul, dezvoltarea, politica externă, integrarea. Acest lucru este în conformitate cu principiul coerenței politicilor UE pentru dezvoltare și cooperare internațională.

1.8. CESE recomandă ca, pentru soluționarea cauzelor profunde socioeconomice ale introducerii ilegale de migranți, Agenda privind dezvoltarea durabilă să fie utilizată ca o soluție pe termen lung. CESE dorește să reamintească statelor membre ale UE angajamentul asumat de a aloca ajutorului pentru dezvoltare 0,7 % din venitul național brut (VNB). În multe cazuri, acest angajament nu a fost îndeplinit, unele state membre reducându-și volumul oficial de ajutor pentru dezvoltare.

1.9. Având în vedere provocările cu care se confruntă Europa, respectiv o creștere lentă, o populație îmbătrânită și în scădere, precum și un deficit al forței de muncă, este important ca politicile UE în domeniul migrației să fie conectate, de asemenea, cu politicile în materie de migrație a forței de muncă și cu cele în materie de integrare ca parte a pieței europene a forței de muncă, din perspectiva faptului amplu dovedit că migrația este un factor vital de redresare și dezvoltare economică în Europa.

1.10. CESE este de acord cu faptul că politica de returnare din cadrul UE trebuie îmbunătățită și reamintește Comisiei repetatele sale recomandări ca drepturile omului să fie garantate în orice moment în cazul solicitanților de azil.

1.11. Prezentul aviz face apel la reprezentanții instituțiilor europene și la guvernele naționale să țină seama de rolul esențial al partenerilor sociali și al societății civile organizate, care pot conferi o dimensiune socială și valoare adăugată politicilor europene în domeniul migrației.

1.12. De asemenea, CESE solicită să se acorde mai multă atenție finanțării continue a organizațiilor societății civile care oferă o asistență indispensabilă migranților în drumul lor către o viață în condiții de securitate, precum și în eforturile lor de integrare, asistență care adesea compensează lipsa capacităților instituționale.

2. Context

2.1. Agenda europeană privind migrația ⁽⁵⁾, adoptată la 13 mai 2015, subliniază măsurile imediate care trebuie adoptate de Comisie pentru a răspunde situației de criză din Marea Mediterană și consideră că trebuie să se acorde prioritate combaterii introducerii ilegale de migranți pentru a „împiedica exploatarea migranților de către rețelele infracționale și a descuraja migrația neregulamentară.”

2.2. De la data adoptării acestei agende, situația excepțională generată de schimbările rapide de situație, prin sosirea unui număr tot mai mare de solicitanți de azil, a determinat Comisia Europeană să adopte măsuri decisive, prin prezentarea, la 9 septembrie 2015, a unui pachet cuprinzător de propuneri pentru soluționarea crizei refugiaților.

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/president/announcements/call-collective-courage_en.

⁽⁴⁾ Criza refugiaților: Comisia Europeană ia măsuri decisive – Strasbourg, 9 septembrie 2015.

⁽⁵⁾ COM(2015) 240 final.

2.3. Propunerea Comisiei⁽⁶⁾ a fost motivată de faptul că situația în materie de migrație s-a agravat în centrul și estul Mării Mediterane. Conform datelor Frontex, în perioada 1 ianuarie – 30 august 2015, principalele rute de trecere neregulamentară a frontierelor în UE au fost prin centrul și estul Mării Mediterane și prin Balcanii de Vest, aceste zone înregistrând 99 % din totalul cazurilor de trecere neregulamentară a frontierei în UE. De asemenea, din datele Frontex rezultă că ruta Balcanilor de Vest înregistrează peste 30 % din numărul total al cazurilor de trecere neregulamentară a frontierei identificate în 2015. Aceasta reprezintă un flux de solicitanți de azil de aproximativ 500 000 de persoane, ceea ce exercită o presiune uriașă asupra statelor situate la frontiera UE⁽⁷⁾. Dintre cei care sosesc prin zona centrală a Mării Mediterane, majoritatea sunt migrații din Siria și Eritreea, în cazul cărora rata de recunoaștere a cererilor de azil este de peste 75 %, potrivit datelor Eurostat. În mod similar, majoritatea migraților care sosesc prin estul Mării Mediterane și Balcanii de Vest provin din Siria și Afganistan. Aceste date corespund declarațiilor UNODC, care a subliniat că peste 80 % dintre persoanele care au sosit pe mare în Europa în cursul acestui an provin din țările care se plasează pe primele zece locuri ca surse de refugiați⁽⁸⁾.

2.4. Potrivit Înalțului Comisar al ONU pentru Refugiați (UNCHR), la 4 octombrie 2015, erau înregistrați 4 185 302 refugiați sirieni. Această cifră cuprinde 2,1 milioane de sirieni înregistrați în Egipt, Irak, Iordania și Liban, 1,9 milioane de sirieni înregistrați de guvernul Turciei și peste 26 700 de refugiați sirieni înregistrați în Africa de Nord⁽⁹⁾.

2.5. În condițiile în care, în curând, se împlinesc cinci ani de la declanșarea conflictului din Siria, un studiu al UNCHR arată o deteriorare rapidă a condițiilor de viață ale refugiaților sirieni din Iordania, un număr mare dintre aceștia aflându-se într-o stare de sărăcie extremă din cauza amplitudinii crizei și a sprijinului insuficient sosit din partea comunității internaționale, dai fiind că solicitarea UNCHR privind Siria a beneficiat de finanțare în proporție de numai 37 %. UNCHR afirmă că, până când nu vor exista suficienți bani pentru a consolida infrastructurile din țările-gazdă (învecinate cu UE) și a îmbunătăți viața și perspectivele populațiilor lor de refugiați, oamenii vor continua să le părăsească și să se îndrepte spre Europa. În timp ce, în cea mai mare parte, refugiații sunt prea săraci pentru a părăsi taberele de refugiați, cei care pot face acest lucru recurg la serviciile persoanelor care introduc ilegal migrații.

2.6. În propunerea sa de decizie a Consiliului din 9 septembrie 2015⁽¹⁰⁾ Comisia prevede să monitorizeze în continuare evoluția fluxurilor migratorii, precum și situația din estul Ucrainei, în cazul în care aceasta continuă să se deterioreze.

2.7. Această criză excepțională a refugiaților apare în contextul în care situația economică a UE are un impact asupra capacității și disponibilității mai multor state membre, în special a statelor de frontieră de a furniza servicii umanitare, în conformitate cu Convenția de la Geneva⁽¹¹⁾. De asemenea, măsurile de austeritate au afectat organizațiile societății civile care oferă servicii solicitanților de azil. Ca reacție la această criză, unele statele membre și-au înăspriț controlul la frontiere, în timp ce alte state membre au adoptat măsuri legislative pentru a reține și sancționa persoanele care traversează frontiera spațiului Schengen cu scopul de a solicita azil.

3. Observații generale

3.1. CESE dorește să își consolideze apelul adresat tuturor organismelor decizionale ale UE de a acționa ca o Uniune reală prin adoptarea, respectarea și aplicarea unor norme comune. Noua fază a politicii europene în domeniul imigrației trebuie să fie strategică, să aibă viziune pe termen mediu și lung și să se axeze pe promovarea, într-o manieră holistică și globală, a căilor legale, deschise și flexibile de admisie în UE⁽¹²⁾. În ceea ce privește criza actuală, este necesară o abordare comună cu privire la gestionarea frontierelor externe, însoțită de abilitarea Comisiei și a agențiilor europene în vederea asumării unor sarcini operaționale și de un nivel de finanțare adecvat.

⁽⁶⁾ COM(2015) 451 final.

⁽⁷⁾ COM(2015) 451 final.

⁽⁸⁾ Reprezentanta Biroului ONU pentru Droguri și Criminalitate (UNODC), dna Martina HANKE. Discurs rostit în cursul audierii publice organizate de CESE privind introducerea ilegală de migrații, Bruxelles, 12 octombrie 2015.

⁽⁹⁾ <http://data.unhcr.org>.

⁽¹⁰⁾ Comunicatul de presă „Criza refugiaților: Comisia Europeană ia măsuri decisive” (http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-5596_ro.htm).

⁽¹¹⁾ <http://www.unhcr.org/>.

⁽¹²⁾ Avizul CESE privind politicile europene în domeniul imigrației, raportor-general: domnul Giuseppe IULIANO (JO C 458, 19.12.2014, p. 7).

3.2. CESE dorește să contribuie cu propuneri strategice pe baza avizelor sale precedente pe teme legate de migrație⁽¹³⁾. **Rolul partenerilor sociali și al reprezentanților societății civile organizate, ca și dialogul social** trebuie luate în considerare pe tot parcursul procesului de dezbatere premergător etapei următoare a **politicii europene în domeniul migrației. „Perspectiva socială” devine esențială** pentru asigurarea valorii adăugate, a nivelului de proporționalitate a acestor politici și a impactului lor.

3.3. CESE solicită să se ia atent în considerare **situația demografică și îmbătrânirea populației și a piețelor forței de muncă** din statele membre. În avizul exploratoriu din 2011⁽¹⁴⁾ privind **rolul imigrației legale în contextul provocării demografice**, CESE a subliniat faptul că urmează să se intensifice imigrarea lucrătorilor și familiilor care vin din țări terțe. UE trebuie să dispună de o **legislație deschisă și flexibilă**, care să permită imigrația forței de muncă pe căi legale și transparente, atât în cazul lucrătorilor cu calificare înaltă și medie, cât și în cazul activităților ce necesită forță de muncă mai puțin calificată, în condițiile în care statele membre își păstrează libertatea de decizie privind contingentele de admisie. În același timp, este recunoscut faptul că imigrația nu constituie unicul răspuns la deficitul de forță de muncă, statele membre putând avea în vedere și alte soluții.

3.4. CESE recomandă cu insistență revizuirea Regulamentului Dublin, întrucât Curtea de Justiție a Uniunii Europene și Curtea Europeană a Drepturilor Omului au evidențiat deficiențele inerente ale acestui regulament. Ca urmare a legării sarcinii de examinare a statutului de refugiat de prima poartă de intrare în UE, statele de frontieră au devenit suprasolicitate.

3.5. CESE este deosebit de îngrijorat de măsurile actuale, care subminează acordul Schengen, având în vedere că aceasta este una dintre realizările fundamentale de care beneficiază cetățenii UE. CESE regretă decizia acelor state membre care au reintrodus sau intenționează să reintroducă controalele la frontieră în interiorul spațiului Schengen și solicită Comisiei să urmărească cu atenție aceste evoluții și să asigure revenirea rapidă la normalitate.

3.6. În cadrul comunicării se specifică faptul că planul de acțiune ar trebui privit în contextul mai larg al eforturilor UE de a aborda cauzele profunde ale migrației neregulate, iar fraza următoare examinează operațiunea de identificare, capturare și distrugere a navelor utilizate de persoanele care introduc ilegal migranți. CESE își exprimă cu fermitate dezacordul față de ideea că accesul la o navă reprezintă una dintre cauzele profunde ale migrației neregulate. Dimpotrivă, accentul pus strict pe confiscarea ambarcațiunilor agravează riscurile la care se expun migranții, determinându-le pe persoanele care introduc ilegal migranți să recurgă la cele mai ieftine și mai periculoase tipuri de ambarcațiuni.

3.7. CESE recomandă să fie abordată lipsa de eficiență a politicilor de asistență pentru dezvoltare care vizează țările de origine ale migranților, iar statele membre trebuie să își reitereze angajamentul de a aloca 0,7 % din venitul național brut asistenței pentru dezvoltare. În plus, UE ar trebui să se asigure că alte politici relevante, cum ar fi comerțul internațional, agricultura, energia și politica externă, au efecte pozitive asupra stabilității sociale și economice și a dezvoltării țărilor de origine, în conformitate cu principiul coerenței politicilor UE pentru dezvoltare și cooperare internațională.

3.8. CESE recunoaște că ajutorul provenit din statele membre ale UE și asistența acordată de UE își pot atinge obiectivele doar într-o societate sigură, fără războaie și probleme grave de securitate. Prin urmare, este important ca comunitatea internațională să pună în aplicare obiectivele de dezvoltare durabilă, adoptate de liderii mondiali la Summitul ONU din septembrie 2015. Printre aceste obiective se numără combaterea sărăciei, emanciparea tuturor fetelor și femeilor, reducerea inegalităților în interiorul statelor și între acestea, promovarea unei creșteri susținute, durabile și favorabile incluziunii, precum și condiții de muncă decente pentru toți, cu scopul de a **promova o societate pașnică și favorabilă incluziunii**.

4. Observații specifice

4.1. CESE salută obiectivele menționate în Comunicarea Comisiei privind planul de acțiune al UE împotriva introducerii ilegale de migranți, dar insistă ca acest plan să adopte o abordare mai echilibrată și mai cuprinzătoare pentru îndeplinirea acestor obiective. CESE observă că nu se detaliază modul în care UE va proteja și sprijini persoanele introduse ilegal și nu se face nicio referire specifică la rolul pozitiv al migrației pe piața europeană a forței de muncă și în dezvoltarea economică.

⁽¹³⁾ CESE, „Imigrație: integrarea și drepturile fundamentale”, 2012: (<http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/qe-30-12-822-en-c.pdf>).

⁽¹⁴⁾ Aviz exploratoriu al CESE privind rolul imigrației legale în contextul provocării demografice, raportor: domnul Luis Miguel PARIZA CASTAÑOS (JO C 48, 15.2.2011, p. 6).

4.2. CESE constată că, în condițiile în care nu se face diferența între *introducerea ilegală de migranți* și traficul de ființe umane, nu se face nicio distincție între migranți și solicitanți de azil. Acest lucru este important, întrucât Secretarul General al ONU a amintit factorilor de decizie europeni că „marea majoritate a persoanelor care întreprind aceste călătorii dificile și periculoase este formată din refugiați care fug din țări precum Siria, Irak și Afganistan. Dreptul internațional stipulează – iar statele au recunoscut de mult timp – dreptul refugiaților la protecție și azil. Atunci când analizează cererile de azil, statele nu pot face distincții bazate pe religie sau identitate și nici nu pot să oblige oamenii să revină în regiunile din care au fugit în cazul în care există o temere fondată de a deveni victima unor persecuții sau atacuri. Nu e numai o chestiune de drept internațional, ci și una legată de datorია noastră ca ființe umane”. În continuare, el a afirmat: „fac apel la toate guvernele implicate să ofere răspunsuri cuprinzătoare, să extindă căile sigure și legale de migrație și să dea dovadă de omenie și compasiune, acționând în conformitate cu obligațiile lor internaționale”⁽¹⁵⁾. CESE recomandă ca toate persoanele care efectuează călătorii periculoase către Europa să fie tratate, până la proba contrarie, ca refugiați, în conformitate cu Convenția de la Geneva din 1951 și Protocolul din 1967.

4.3. Consolidarea acțiunilor polițienești și judiciare

4.3.1. CESE recomandă ca o abordare mai cuprinzătoare pentru a combate introducerea ilegală de migranți să constea în accesul solicitanților de azil la căi sigure și legale de migrație. Această abordare, combinată cu demontarea rețelelor de crimă organizată prin serviciile de informații și anchete financiare, vor fi măsuri mai eficace, mai umane și mai eficiente din punctul de vedere al costurilor.

4.3.2. CESE recomandă cu insistență ca factorii de decizie de la nivelul UE să se asigure că „nu produc daune” și să ia în considerare atât efectele dorite ale intervențiilor lor, cât și pe cele nedorite. Decizia UE de a trece de la sistemul Mare Nostrum (axat pe căutare și salvare) la operațiunea Triton (axată pe controale la frontieră) nu a redus numărul persoanelor care pornesc în călătorii periculoase în speranța de a ajunge în Europa. Această decizie a contribuit însă la o creștere dramatică a pierderilor de vieți omenești în Mediterana. Din data de 31 mai 2015 până în prezent, 1 865 de persoane și-au pierdut viața încercând să traverseze Mediterana, față de 425 în aceeași perioadă în 2014⁽¹⁶⁾. Aceasta explică, de asemenea, modificarea fluxurilor de migranți, care acum se deplasează pe cale terestră, prin Balcanii de Vest, pentru a intra în Ungaria. Migranții chestionați de ambele părți ale frontierei ungare au declarat că au ales ruta prin Balcani deoarece este mai puțin costisitoare și le-a fost recomandată de persoanele care introduc ilegal migranți.

4.3.3. CESE remarcă faptul că persoanele care introduc ilegal migranți se pot adapta la deciziile politice ale UE, cum ar fi consolidarea patrulilor de frontieră din Marea Mediterană și distrugerea navelor. Rezultatul neașteptat al „războiului UE împotriva persoanelor care introduc ilegal migranți” a fost haosul creat la frontierele UE, pierderile de vieți omenești, atât pe drumurile europene, cât și pe mare, precum și apariția unor tensiuni între statele membre ale UE.

4.4. Consolidarea măsurilor de prevenire a introducerii ilegale de migranți și a măsurilor de asistență pentru categoriile vulnerabile de migranți

4.4.1. CESE este de acord cu faptul că Comisia trebuie să consolideze măsurile de prevenire a introducerii ilegale de migranți și să ofere asistență categoriilor vulnerabile de migranți, însă acest lucru trebuie făcut în mod coerent, acordându-se prioritate salvării de vieți umane.

4.4.2. Din datele Frontex, rezultă că 70 % dintre cei care, pentru a trece frontierele UE, apelează la persoane care introduc ilegal migranți provin din Siria, Eritreea și Irak. Potrivit datelor Eurostat, în cazul persoanelor care provin din aceste state, rata de recunoaștere a cererilor de azil în UE este de peste 75 %. Având în vedere faptul că aceste persoane și familiile fug de *spaima persecuțiilor și atacurilor* la care sunt supuse, orice campanie de informare cu privire la riscurile legate de recurgerea la persoanele care introduc ilegal migranți este inutilă.

4.4.3. CESE reamintește Comisiei că, la nivel național, există deja instrumente pentru a lua măsuri împotriva intrării pe piața forței de muncă a imigranților aflați în situație neregulamentară. Propunerea Comisiei de a utiliza resurse limitate pentru a viza anumite sectoare economice la nivelul UE va fi costisitoare și ineficace.

⁽¹⁵⁾ Declarație, New York, 28 august 2015.

⁽¹⁶⁾ Date ale Organizației Internaționale pentru Migrație (disponibile la adresa: <http://missingmigrants.iom.int/incidents>). „Migration Read All About It, Mediterranean Update: 101 900 migrant arrivals in Europe in 2015” („Totul despre migrație, date actualizate despre situația în Mediterana: 101 900 de migranți sosiți în Europa în 2015”) (disponibil la adresa: <http://weblog.iom.int/mediterranean-flash-report-0>) (ambele surse accesate la 10 iunie 2015).

4.4.4. CESE salută declarația Comisiei din cadrul planului de acțiune de „a oferi asistență și protecție migranților introduși ilegal în UE, în special grupurilor vulnerabile, cum ar fi copiii și femeile.” Totuși, CESE observă că, dincolo de această declarație, planul de acțiune nu menționează cu claritate măsurile care vor fi întreprinse. Acest lucru este important, întrucât o mare parte dintre persoanele care solicită protecție în Europa sunt copii neînsoțiți și despărțiți de familiile lor. În Italia, Ungaria și Malta, în primele nouă luni ale anului 2015, au sosit în jur de 19 000 de copii neînsoțiți și despărțiți de familiile lor. Unele state membre aflate la frontierele UE nu respectă pe deplin standardele internaționale, fiind caracterizate de condiții precare de primire a migranților, proceduri deficitare de determinare a statutului de migrant, rate de recunoaștere reduse și de lipsa unor soluții durabile în materie de igienă și cazare. Planul de acțiune trebuie să precizeze cu exactitudine modul în care statele membre vor fi sprijinite cu resursele necesare pentru a-și îndeplini obligațiile și responsabilitățile care le revin în temeiul dreptului umanitar internațional și al dreptului internațional privind drepturile omului și în special în conformitate cu Convenția ONU privind drepturile copilului⁽¹⁷⁾.

4.4.5. CESE consideră că cea mai eficace metodă de a acorda asistență și de a slăbi totodată rețelele de introducere ilegală de migranți este reducerea numărului celor care apelează la serviciile acestora prin asigurarea unor căi alternative și legale de a călători în Europa din țări terțe aflate în regiunile învecinate. Astfel, vor fi garantate drepturile fundamentale prevăzute în Carta drepturilor fundamentale a UE.

4.4.6. CESE reiterează că este esențial să se facă distincție între acțiunile de introducere ilegală de migranți în scopul obținerii de profit și cele menite să acorde ajutor migranților. Mii de cetățeni europeni le-au oferit acestora mijloace de transport și refugiu, atât gratuit, cât și la un preț redus sau corect. Asistența umanitară și solidaritatea ar trebui încurajate, nu penalizate, în domeniul de aplicare a agendei UE împotriva traficului ilegal de migranți.

4.4.7. CESE este de acord că trebuie îmbunătățită eficacitatea politicii UE în materie de returnare, și se folosește de această ocazie pentru a reaminti Comisiei numeroasele sale recomandări privind faptul că drepturile fundamentale ale solicitanților de azil trebuie respectate în permanență, atât în momentul salvării sau primirii lor, cât și în perioada în care cererile lor sunt evaluate pentru a se stabili dacă situația lor impune protecție sau dacă se află în situație de ședere ilegală. Repatrierea migranților trebuie să se facă în conformitate cu reglementările în vigoare, care garantează că nimeni nu poate fi strămutat, expulzat sau extrădat către un stat unde există un risc serios de a fi supus pedepsei cu moartea, torturii sau altor pedepse sau tratamente inumane sau degradante – principiul *nereturnării*. CESE reafirmă că se opune returnării minorilor neînsoțiți, a persoanelor care au nevoie de îngrijire medicală și a femeilor însărcinate.

4.5. Consolidarea cooperării cu țările terțe

4.5.1. CESE sprijină cooperarea strânsă cu țările terțe de-a lungul întregii rute a introducerii ilegale de migranți. Deși este de acord că ar trebui să se pună accent pe sprijinirea gestionării frontierelor, Comitetul consideră că, în special în acest domeniu, ar trebui să se acorde prioritate cooperării și coordonării la nivelul UE între rețeaua existentă de ofițeri de legătură în materie de imigrație, ofițerii europeni în materie de migrație și reprezentanții diplomați ai statelor membre.

4.5.2. Pentru instituțiile UE – Comisia Europeană, Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE) și statele membre – scopul acestei coordonări ar trebui să fie stabilirea de comun acord a unor proceduri care să permită persoanelor să solicite vize umanitare și azil din țările lor de origine sau dintr-o țară vecină sigură, oferind astfel o rută alternativă, umană și legală pentru a călători spre Europa. În țările vecine precum Turcia, Liban, Iordania și Libia ar putea fi create „puncte de acces” (*hotspots*) pentru evaluarea situației persoanelor și acordarea vizei umanitare celor cărora li s-a acceptat cererea de azil în UE, astfel cum este, în prezent, cazul în Brazilia. De asemenea, este important să se promoveze dialogul și să fie implicate în aceste acțiuni organizațiile societății civile care se află în contact direct cu refugiații, pentru a se asigura atât respectarea drepturilor omului, cât și creșterea eficienței soluționării cererilor.

⁽¹⁷⁾ <http://www.ohchr.org/Documents/ProfessionalInterest/crc.pdf>.

4.5.3. Acordarea acestor vize umanitare duce la reducerea presiunii exercitate asupra statelor aflate la frontierele externe ale UE, garantând că solicitanții de azil sunt tratați în conformitate cu drepturile fundamentale ale UE și Convenția ONU cu privire la drepturile copilului și transformând totodată introducerea ilegală de migranți într-o operațiune cu profit redus și foarte riscantă. Dreptul de ședere pe termen lung în țara-gază s-ar putea baza, temporar, pe gradul de siguranță al întoarcerii în țara de origine sau ar putea fi legat de piața forței de muncă, având în vedere penuria de competențe și provocările demografice care afectează creșterea economică în Europa.

Bruxelles, 10 decembrie 2015.

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Georges DASSIS
